

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s posiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vracajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Pokojni in novi car ruski.

Umrl je vladar največjega cesarstva na svetu — preminol je 1. novembra popoldne v Livadiji ob Črnom morju ruski car Aleksander III. Šel je v večnost on, kojemu so prekučuhni nihilisti vedno stregli po življenju, ki za svojo osebo ni imel miru, vendar pa je za Evropo baš on bil steber in zaščitnik miru. Ob njegovem odrvu plakajo naši ruski bratje, posebno ruski kmetje; kajti pokojni car se je s posebnim ponosom imenoval kmečkega cara. Ni umrl kakor sivilas starček, ampak v najboljši moški dobi, še ne 50 let star.

Car Aleksander III. se je rodil dne 10. marca 1845 v Petrogradu. Bil je drugorojeni sin carja Aleksandra II. Nikolajeviča in carice Marije Aleksandrovne. Ker je bil dne 24. aprila leta 1865. umrl Aleksandrov starejši brat, carjevič Nikolaj, postal je Aleksander carjevič in vzel v zakon zaročenco svojega pokojnega brata, princesinjo Dagmar, hčer kralja Danskega, sestro grškega kralja. Ko je dne 13. marca 1881. leta ubila carja Aleksandra II. bomba nihilističkih morilcev, zasedel je prestol carjevič Aleksander, 36 let star. O njegovi vladni treba da govorimo, kajti splošno je znano, da je bil pokojni mogočni car jako rahločuten, blagega srca, uzoren oče in blag vladar, pa slehernemu je tudi znano, da je bil telesno pravi orjak, izredno močan in krepak. Kar pa se dostaje njegovega zakona, javna je tajnost, da je iskreno ljubil svojo soprogo. Iz tega srečnega zakona porodilo se je 5 sinov in hčer: Veliki knez Nikolaj (carjevič, rojen leta 1868.), Veliki knez Jurij (rojen 1871, nesrečni knez, katerega muči neozdravljiva bolezni), Velika kneginja Ksenija (rojena leta 1875.), Veliki knez Mihalj (rojen leta 1878.) in Velika kneginja Olga, (rojena leta 1882.).

Novi car Nikolaj II. Aleksandrovič se je rodil dne 26. maja 1868. l. Odgovitelj mu je bil general Danilovič, tako učen mož, ki je mladega carjeviča temeljito podučil v vseh strokah znanosti in vojaške vede. Mladi car govoriti in piše popolnoma poleg svojega domačega jezika še francoski, nemški in angleški jezik. — V svojih dečinskih letih je bil sedanji car šibkega zdravja, sedaj pa je prav trdnega. V letu 1891. je bil dovršil svoje svetovno potovanje. V japonskem mestu Kioto bil bi ga skoro umoril neki policjski vojak. Ta je bil zamahnil sabljo nad tedanjim carjevičem, in Bog ve, kaj bi se bilo dogodilo, da ni princ Jurij Grški zadržal mačiljeja, vendar se Nikolaju še sedaj pozna lisa na obrazu. Na Dunaju je bil sedanji car koncem leta 1890. in 11. maja 1891. Kakor rečeno, je car Nikolaj sedaj dovolj čvrsta postava; obraz mu je obrobljen s svetlorjavim brado, podobno oni pokojnega cesarjeviča Rudolfa.

Da bode novi car Nikolaj II. prijatelj miru in se nam ni batiti v kratkem kach vojsk, to se razvidi iz

njegovega manifesta ali razгласa, ki ga je takoj izdal po smrti svojega očeta. V tem razglasu zatrjuje, da bodo imel vsikdar pred očmi kakor jedini cilj mirni razvoj, moč in slavo drage Rusije in osrečenje vseh zvestih podložnikov.

Znamenita obravnava.

V Cmureku se je dne 18. oktobra vršila zanimiva obravnava, katera je Slovencem Lenartskega okraja v poduk, zabavo in svarilo že naprej, da ne bodo več v okrajni zastop volili nikdar ggov pri Sv. Lenartu. Obravnava povzamemo iz uradne priloge »Grazer Morgenpost« štv. 239. Dopis je iz Cmureka in se glasi: Pred tukajšnjim c. kr. okrajnim sodiščem je bila danes kazenska obravnava radi razžaljenja časti štirskega deželnega inženirja g. Heide proti županu od Sv. Lenarta v Slov. gor., gosp. Mravlag, in sicer pred okrajnim sodnikom g. Kratterjem. Ni obveljalo, da bi se sodba vršila pred drugim sodiščem. Sodba se je začela ob 9. uri. Tožitelj je iz Gradca prišel z g. dr. plem. Webenau, dvornim in sodnijskim odvetnikom; nepričujočega začetnika je zastopal g. dr. Wittermann od Sv. Lenarta. Priče so dokazale sledeče: V noči na 5. avgust t. l. ob 3. uri zjutraj je prišel gosp. Heide v gostilno gosp. Schweighoferja, katero ima v najem Jakl, njega je sodnijski pristav Pfeifer predstavil vsem gospodom iz Cmureka, kakor gostom od Sv. Lenarta, jednakotudi gosp. Mravlagu. Zadnjemu se je g. Heide sam predstavil. Gosp. Mravlag ustane in v družbi izgovori: »Heide je židov.« Na to pravi g. Heide, da spada h krščansko-katoliški rodovini. Kljubu temu še Mravlag dalje trdi in podvoji: »Heide je židov;« pri tem izvleče Heide neko podobico Matere božje, katero vedno s seboj nosi kot spominek na svojo mater in pokaže gostom s spristavkom, da je to dovolj dokaz za kristjana.

Priča Pfeifer trdi, da je Mravlag reklo: »Akoravno niste židov, ste pa krščeni in slabši od židova.«

Priči gg. Wegscheider in geometrer Hartig dokazeta, da je Mravlag kričal: »Vun židov!« Mravlag je ostal na laži.

Radi prič, katere so se pripoznale za resnične, konstatira sodnik, da je Mravlag bil enkrat že obsojen radi razžaljenja časti, a drugokrat radi prestopka § 420. Gosp. sodnik je končno obsodil g. Mravlagu radi prestopka razžaljenja časti § 491 denarne globe na 25 gld., oziroma pet dnij zapora, in plačati mora vse sodnijske stroške. —

Ravnokar pa dunajski listi poročajo, da je Alojzij Franjo Heide po svojem zastopniku dr. Webenau proti razsodbi Cmureške sodnije vložil rekurz, in tako še bo

enkrat obravnava, in to na škodo sovražnika Slovencev — Mravlaga! No, radi tega je velika jeza med Tevtoni pri Sv. Lenartu, vsi nosijo glave, kakor poparjeni. Niti dr. Wittermann, nekje v tevtonskih šumah rojeni odvetnik, mu ni mogel pomagati iz »luže v mlako, a iz mlake na trato«. Vidite, kako se svet suče! Gospod Mravlag bojda ima vse postave v mezincu, ali tukaj je enkrat — pogorel pri postavah, ko ni vedel, da ne sme nikogar — žaliti.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Kakor so nekdaj apostoli zapeli zahvalno pesem, ko so bili pri zadnji večerji posvečeni v mašnike, tako je tudi duša Kosarjeva vesela popevala ves pot, ko se je vračal domov v Braslovče. Materino srce pa doma ni moglo učakati ljubljenega svojega sinka; dnevi so jej bili daljši, nego ob kresu. Kolikokrat je odprla vrata ter stopila na prag, da pogleda tja po cesti, ali se že vrača odkod ljubček njenega srca. Ko pa mati zagleda mladega novomašnika, ulijejo se jej solze veselja, z odprtimi rokami hiti mu nasproti ter ga goreče objame in poljubi, in tudi oče, da-si mož, težko prikriva solze.

V svoji ponižnosti mislil je Kosar novo sv. mašo celo na tihem opraviti. Temu pa odločno oporekajo starisci in tudi dekan Mih. Stojan povzdigne svoj glas, rekoč: »Vaše nove sv. maše naj se ne veselé samo angelji v nebesih, veseliti se je hočemo tudi jaz in moji ljubi župljani.« Tej želji je Kosar ustregel in obhajala se je prav svečano primicija.

Pri novi sv. maši stopili so na leco Mih. Piki, spiritualni primicijanta, in so v navdušeni besedi preslavljali mladega duhovnika bistro glavo in bogoljubno srce. Spiritual je s tem, da je sam prevzel slavnostni govor, hotel prav gotovo odlikovati vrlega svojega gojenca.

Gostija vršila se je v župnijskem hramu, kjer je blagi gospod dekan pogostil primicijanta, duhovščino in vse druge povabljeni goste. Tisto nedeljo bilo je ljubo veselje v Braslovškem farovžu doma. Ko mlajšim gostom rujno vino razgreje kri in tudi noge vznemiri, zvabijo skrivoma godce v posamezno sobo in se ondi začnejo vrteti. Toda moder gospodar ima povsed svoje oči: gospod dekan se prikaže med vratmi. Plesalcem odrevené noge in godecem sapa odreče; godeci in plesalci so polagoma in posamezni prihajali iz obednice, ali nazaj so jo v »šoku« in naglo primahali.

Tako je pač prav, ako se na primiciji gostija v župnijskem hramu napravi in opravi; ako pa imajo starisci in sorodniki za čim, da napravijo še doma sosedom gostijo, in če prav tudi postavijo zeleno utico, da se v njej veselé, tudi to staro navado slovenskega ljudstva odobrujemo; samo naj bi gostija ne bila na skrbi novomašnika, ki mora čas pred svojo prvo sv. mašo pač bolje porabititi, nego da skrbi gostom svojim za vilice in sodčke.

Po primiciji Kosar nekoliko dnij počiva pri svojih starisih, potem pa se 15. oktobra 1846 veseloga srca preseli v Poličane, kakor sejavec, ki gre sejat dobrega semena. Ko mu dekan izroči dekret, reče mu: »Tukaj imate svoj kos kruha«; Kosar ga vzame, rekoč: »Ljubi Bog mi ga blagoslovi!«

Mladi duhovnik je kar gorel za čast božjo in ves navdušen za izveličanje duš stopil je na ogon, ker žetev bila je velika, plamteča ljubezen še ga pa priganja. Po besedah sv. apostola¹⁾ so darovi mnogoteri, katere sv.

Duh deli duhovnikom, in imajo torej nekateri posebno veselje do šole, drugi do spovednice, tretji do drugih opravil; o Kosarju je pa res težko povedati, katero duhovno opravilo je opravljal z večjim veseljem, vendar to slobodno trdim, da je imel Kosar od Boga zlasti dar jezika, dar »besede modrosti«. Tega talenta pa on ni zakopal, nego vse življenje kupčeval je z njim, da ga je mogel ob koncu življenja z lepim dobičkom vrniti svojemu Gospodu. Njegova beseda je bil kakor svetel meč, ki ni utegnil rjaveti, ker ga je vedno in pri vsaki priložnosti zmagoval sukal nad glavami sovražnikov sv. cerkve in slovenskega naroda. Lesk in blesk tega meča je marsikateremu nasprotniku jemal oči, da jih je moral pobesiti ter zmagan gledati v tla. Oznanjevati božjo besedo, bila je Kosarju najprva skrb — principalissimum officium¹⁾ — kakor vsakemu gorečemu dušnemu pastirju.

Ne moremo si kaj, da bi tukaj ne posneli nekako njegovih dovršenih pridig, ki jih je govoril na prvi svoji kaplaniji; ker hvalijo iskrenega pridigarja, ki je svojim ovčicam ponujal sv. resnice že tistokrat v gladki slovenski besedi.

Govoreč od božjega poklica v zakonski stan, pravi: »Navajen sem, če kaj posebno žalostnega vidim, slišim ali zvem, da rad sam pri sebi premišljujem, odkod to ali ono izvira, in kakošne vzroke ta ali ona prikazen ima. In kar sem v poprejšnjih letih že pogosto videl, slišal in bral, sem se v tem kratkem času, kar sem v v duhovskem stanu, še posebno prepričal, da je nesrečnih, žalostnih zakonov zelo veliko, prav srečnih, veselih pa jako malo. To mi je, da vam resnico povem, prav težko djalo, ker se mi sploh vsak usmilj, katerega vidim, da je nesrečen. Zato sem tudi že večkrat sam pri sebi premišljeval, kakošni uzroki bi vendar utegnili temu biti, da je zakon, katerega je Bog slabemu človeku v pomoč in srečo postavil, tolikim ljudem le v nesrečo — časno in večno? . . .«

»Vsak — zaročenec — mora se vsaj v takih okoliščinah znati, da vé, s čem bo ženo in otroke, tudi če bi bolezni prišle, ali na starost preživil. Kdor se tje v en dan ženi iz gole mesene slaje in se le na Boga in dobre ljudi zanaša, stopi nepoklican v zakonski stan. Ljudstva je že dosti na svetu, beračev nam tudi ne manjka; in ravno taki zakoni nam množijo število beraških, potepenih, tatvinskih in nesrečnih ljudij, kar nikakor ne more biti po božji volji . . .«

»Kratka je v zarokih zmota, pa dolga je v zakonu sirota . . . Nikakor ni treba že leta in leta pred zakonom znanja imeti. V deviškem stanu brez vsega znanja le za Boga deviško živi, vse drugo pa prepusti božji previdnosti, on ti bo tvojega namenjenega našel in dal. Dekle, ki je samskega stanu trudno in le po zakonu hrepeni, kakor žejen po vodi, in kakor pajek muham, mladeničem mreže nastavlja samo, da bi katerega ujela, zadnjič ravno tistega iztekne, kateri ji prav do čistega oči izbriše; — in mladenič, ki Boga za svét ne vpraša, ampak si išče nevesto le po nečisti slaji svojega grdega srca, poslednjič ravno tisto dobi, katera mu prav do hladnega groba župo vpiha. Zatorej: ne išči ti veliko, bo iskal Bog namesto tebe. . . .«

»Popolnoma srečen pa ne boš, ali stopiš v zakonski stan ali v samskem ostaneš, zato ker polne sreče na tem svetu ni . . . In vi, kateri niste poklicani v zakonski stan, bodite z menoj vred še toliko bolj veseli; zakaj koliko imenitnejše je solnce nad zvezdami, toliko imenitnejši je pred Bogom deviški čez zakonski stan!«

Prelepe besede je govoril tudi o vredni pripravi na zakonski stan:

»Bogu lepo služite, in ni dvoma, Bog vas bo pri-

¹⁾ I. Kor. 12.

¹⁾ Sv. Tomaž Aky.

peljal v vam namenjeni stan, in v pravem času bo tudi razsvetil vašo pamet in vam poslal take okolišine, da boste lahko spoznali svojega bodočega zakonskega tovariša. Bolj vam je znano, kakor meni, pobožni poslušalci, da dolgo znanje, posebno grešno znanje redkokedaj srečen zakon za seboj pripelje, prav velikokrat pa nesrečnega, še večkrat pa celo nobenega... Ali hočete mar že zdaj, dokler še v prelepem deviškem stanu živite in še imate največ časa in priložnosti si za nebesa zakladov nabirati, ali hočete mar že zdaj svoje srce razklati in le polovico Jezusu dati? — ali ne zaslubi križani Jezus celega? Zato vas še enkrat zarotim pri vsi ljubezni srca Jezusovega, katero je do zadnje kapljje svojo kri za nas prelilo, — raztrgajte še danes vse grešne zavezne, s katerimi ste se zoper voljo božjo in v veliko nevarnost svoje duše zavezali; in dokler v deviškem stanu živite, dajte celo srce Jezusu! Pobožne device! Jezus naj bo zdaj edini ljubej vaš; in vi mladenci! ljubezen do Jezusa naj bo zdaj edina nevesta vaša. Tako bo srečen in poln zasluženja pred Bogom vaš deviški stan, pa boste tudi vedno lepo pripravljeni na zakonski stan.«

Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Devica Marija Snežna 4 fl., Sv. Štefan pri Celju 13 fl., Leskovec 11 fl., Zreče 8 fl. 22 kr., Škale 8 fl. 30 kr., Belevode 1 fl. 20 kr., Središče 3 fl. 40 kr., Sv. Lovrenc v Slov. gor. 12 fl.

Gospodarske stvari.

O gruškah in nekaj o jabelkih.

Sadna razstava nam je v Framu tudi kazala mnogotere gruške, ki so pa za kmetovalca manjše vrednosti ali porabnosti, ker hitreje zagnijejo in se težje zato prodajo. Priporočil nam je g. Stigler le nekatere sorte, ki ali ložje kupca najdejo, ali pa kmetovalcu dajejo dobro pijačo. Med drugimi omenim 1. Ozmico ali ozimnico — trdo zimsko gruško, ki do božiča zdrži; leta je zelena in je tat ne ukrade; ali pa ga takoj »zgriva«, ko ji zobe pokaže. 2. Dobra Lojzika, dolgorepna gruška, trpežna in okusna, kadar je obležana okoli pusta. 3. Cesarica je vsem znana in zelo priljubljena gruška, ki se že pred adventom použiti mora. 4. Dechantbirne — tehantska, je priporočbe vredna gruška, ki na pritlikovcu raste in dolgo počaka. 5. Tepka je nam kmetovalcem, ki potrebujemo pijače, posebno priporočena; rada rodi ter daje izvrstno kapljico.

Sicer sv. Miklavž, je djala neka gospodinja, druga leta jabelka in gruške deli le nekaterim, posebno pobožnim otrokom ali hišam; letos pa je ljubi Bog vsak grm v gošči okinčal s sadjem. Pri nas smo že sedem polovnjakov napravili lesnačevea, in za tri ga še pa bomo nažmikali. Drugi hribovci so še na boljšem, ker so naličili 14 do 20 polovnjakov zlatega gruševca. Vendar pa je še mnogo pravnega prostora, kjer bi še lahko rastlo na stotine grušek. Tudi poljanci so se začeli gibati, in marljivo sadna drevesa sadijo. Okoli Ptuja na produ so že lepe vrste jablan; seveda je bilo treba kamnje odstraniti. — Taka sadna drevesa so kinč za twojo hišico, posebno oh cvetu in jeseni, ko so s sadom obložena; so korist za tvoj žep, kadar jih dobro prodaš in po sto goldinarjev za nje dobiš; so pa jabelka tudi zdravje za tvoj želodec.

Stari Rimljani so imeli prigovor: Od belice do jabelka — trajati mora imeniten obed. Prva skledica je bila polna beličic, jajc, ki so najtečnejša in težka jed

ali hrana tako, da z eno celi dan dobro prebiješ; so pa jako redivne; osebe, bolne na bledici, naj jih uživajo z luščinjem vred. Druga skleda je bila: črna župa, posebno pri Grčanih, podobna naši krvavi juhi ob času koline, v katero se zmečejo in prekuhajo ostanki mesa, krv, repa, ušes. Rimljani so tudi radi uživali brinovke in zajca, po obednem listku Kvintilijana, ki pravi: Inter aves, si quis me judice quaeret: turdus; inter quadrupedes, gloria prima — lepus. — Slavni Horacij še priporočuje gubance: »Absorbere placentas«; — kar Slovenci tudi radi jemo. Tudi sladkega vinčka ni pomanjkavalno. Kadar so se vsega najedli in napili, prišla je posledna hrana — korpica jabelk, in vsak gost je radostno segal po njih, ker je vedel, da je sklep obedu, pa tudi zato, ker je poznal korist jabelka za nabasan želodec. Jabelko je zdrava jed: Razvedruje možgane, združi jetra, zdrami želodec, predrablja zaužite jedi, doneše sladko spanje, daje čelustim prijeten duh, ujeda kiselino želodeca, odpira črevo, žene vodo in zabranji pesek. Zato so oče Kneip neki grofici naročili, naj svoji deci vsak dan dá za vdanslico ali malo južino — eno jabelko z olupjem vred.

Tako storiti tudi ti; daj od shranjenih jabelk vsako večerko eno ali dve jabelki svojim otročičem, pa ne bodo trebušni, ne bledi; temuč veseli, zdravi, rudeči in pobožni bodo, ter Boga hvalili in sv. Miklavža častili, ki jim je letos toliko jabelk nanosil.

S. G.

Sejmovi. Dne 10. novembra pri Sv. Martinu pod Vurbergom in na Ponikvi. Dne 12. novembra v Oplotnici, na Laškem, v Lipnici, Spodnjih Hočah, Ormožu, pri Sv. Mohoru, v Sromljah, v Smartnem pri Slov. Gradcu, pri Sv. Martinu na Paki, v Marenbergu in Stradnu. Dne 14. novembra v Imenem (svinjski sejem) Dne 15. novembra v Radgoni, na Vranskem, v Poličnah, Središču in na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem).

Dopisi.

Iz Gornjega grada. (Blagosloviljenje novega oltarja in cerkveno petje.) Dne 4. nov. so blagoslovili pri Sv. Florijanu novi oltar naš velič. gosp. dekan in č. gosp. kaplan so opravljali potem službo božjo ter v jedrnatem govoru ljudstvu razložili pomen novo posvečenega oltarja. Za tem je sledila slovesna sv. maša, pri kateri se je popolnoma po liturgičnih ali cerkvenih določilih popevalo. Pel je dekanijiški moški zbor pod vodstvom domačega orgljavca: Tantum ergo, postavil Gross, in mašo, katero je zložil v čast sv. Jakobu A. Foerster. Pel se jo tudi koral, kakor zahteva sv. cerkev; med darovanjem okoli oltarja so se pa popevale slovenske skladbe domačih skladateljev. Vsak prijatelj cerkvene glasbe bi dotičnemu pevskemu zboru hvalo izrekel, ako bi bil navzoč; kajti tako teške napovede dostajno izvajati, ni malenkost, posebno zaradi tega ne, ker se je moralno peti vse brez orgelj. Tukaj se usojam še dostaviti, da odide z novim letom tukajšni pevovodja B. v Regensburg, da se seznaní bolj natančno z muziko starejših in novejših klasikov, posebno pa da si pridobi višje znanosti o gregorijanskem koralu, za katerega je ves vnet. Želimo mu, naj vrlo dovrši svoj enoletni šolski tečaj! Da pa ne pride sedanji dobro izvezbanu cerkveni pevski zbor v slabe roke, porok so nam velič. gosp. dekan. Naj bi se tudi po drugih krajih naše vladikovine zbirali v večjem številu pod pokroviteljstvom sv. Cecilije!

Iz Polič pri Gornji Radgoni. (Vprašanje.) Kdo je vendar fišti «Črešnjevčar» ki je v zadnji

movini« pripovedoval, da je pri »Hajnži« opazoval veselico Bračkovi »feuerberkarjev?« Pogumen že mora biti, da se je upal v tako nevarno bližino Bračka in njegovih somišljenikov. Kaj bi se mu zgodilo, če bi takrat, ko ga je na drevesu zgrabil, v resnici bil z drevesa padel in bi ga Bračko bil videl ali slišal? Celih kostij bi gotovo ne bil prinesel domov. Škoda, da ta dobrí plezavec ni bil teden pozneje v »Glašpahu« pri »Pračarju«, kjer so imeli Gornjeradgonski »feuerberkarji« tudi enako veselico, kakor je bila v Orehovcih. Sicer pa, kdo ve? Mogoče je pa tičal kje na kakem drevesu, za vejami skrit. Če se je upal, potem se bo že oglasil in nam bo pripovedoval, kako da je pri tem »Weinlesefestu« feuerberkarjem grozdje dišalo. To grozdje so si na neki čuden način nabrali. Dan poprej sem namreč jaz imel na Poličkem vrhu v mojih goricah branje. Klopotec je veselo ropotalo krog in krog in odganjal vrabce in druge grozdja željne ptiče. Vmes pa so tudi pokali možnarji. A ves ta ropot dveh ptičev ni plašil. Ta dva ptiča sta bila Gornjeradgonska »feuerberkerja«, ki sta za svojo veselico nabirala grozdje; a pri tem nista razločevala med mojim in tvojim. Tudi v mojih goricah sta hotela krasti, ali jaz sem vzel dolgo preklico in tatova zapodil, da je bilo veselje videti, kako sta »urnih krač« bežala čez hribe in doline. Ko sem služil pod starim Radeckijem na Laškem, smo mi Avstrijci večkrat podili Italijane pred seboj, da se je le kadilo. A tako urno niso Italijani nikoli svojih pet odnesli, kakor ta dva Gornjeradgonska »feuerberkarja«, ko sta mojo preklico zagledala.

Poličar.

Iz Soštanja. (Pred državnim sodiščem na Dunaju) bila je v petek, dne 25. okt. t. l. obravnavna na tožbo našega okrajnega odbora zoper deželnim odbor štajarski, zoper plačila ostanka subvencije (podpore) za vzdrževanje okrajnih cest prvega razreda v znesku po 590 gld. 93 kr. Iz deželne blagajne plačuje se namreč okrajnim odborom za vzdrževanje teh cest podpora do jedne tretjine troškov za posip in do polovice troškov za zgradbo. Za tako podporo mora se vsako leto posebej prositi in končno se mora dokazati deželnemu odboru, kaj se je storilo za ceste, da isti potem z ozirom na storjeno delo nakaže izplačilo te subvencije. Okrajni odbor šoštanjski pa je prezrl za leti 1890. in 1891. skleniti koj v nastopnem letu ta obračun z deželnim odborom, in ko je kesneje na to pomoto prišel, deželni odbor ni hotel te podpore skup v znesku po 590 gld. 93 kr. izplačati, rekoč, da vsled naredbe deželnega odbora z dne 6. januarija 1877, štev. 58 odobrene od deželnega zbora, ni dopustno, da bi se subvencija od katerega leta prenesla na prihodnje leto. Okrajni odbor šoštanjski pa se ni udal, ampak, ko so njegovi opomini na deželni odbor ostali brezuspešni, vložil je po dr. Ivanu Dečku v Celju tožbo pri državnem sodišču, in to je dne 25. oktobra t. l. obsodilo deželni odbor štajarski, da mora plačati ostanek subvencije za leti 1890. in 1891. po 590 gld. 93 kr. in prirasle obresti.

Sl. N.

Od Sv. Ane v Slov. gor. (Spomin e k.) Dne 28. oktobra smo pri sv. Ani pokopali mirnega, značajnega, toda navdušenega, za vse dobro vnetega Slovenca, Andreja Špindlerja. Rajni je bil dolga leta obč. predstojnik, in kot tak ljubljen od vseh občanov. Značajni mož je bil verna, pobožna duša, ud družbe sv. Mohorja in zvest naročnik »Slov. Gospodarja« do bolezni, ter umen in izgleden gospodar. Te kratke besedice mu naj služijo v majhni spomenik v predalih »Slov. Gosp.« Počivaj mirno, dragi Andrej!

Iz Slov. goric. (Razno.) Po svojih potih sem letos opazil, da so breznačajni ljudje ob nedeljah jabolka trgali ter populudne »prešali«. Meni se to nika-

kor ni dopadlo. O tako so nekdaj ob Gospodovih dnih tudi grozdje brali, a kako je dandanes? Bog je drugače pokazal radi tega prestopka ter je dal slaba leta pri vinogradih, povrh pa še je naložil novo delo vsled škopljenga vinske trte! Torej ne dražimo dobrega Boga z jednakimi deli ob njegovih dnevih, kar se mora po zdravi pameti skozi teden zgoditi! — Orehoški prerok je bojda iz krčme v Radgoni na ulico slovenskega kmeta zelo ljubezljivo pozdravil, rekoč: »Tam tudi gre en črni osel!« A naš kmetič se je odrezal: »Bračko, hodi sem, da si v roke — seževa!« Res, dobil je lep in primeren odgovor!

—k—

Iz Frama. (Obiskava grobov) naših pokojnikov se je na večer vseh svetnikov prav krščansko in mestno obnesla. Prav milo in prisrčno so nam č. g. župnik opisali žalostno familijo božjo vernih duš v vičah, 1. da je obilna, 2. da je prežalostna, 3. da jo potolažimo z molitvijo na grobih, z rožnim vencem v cerkvi ali doma; 4. s sv. mašo. Po pridigi in večernicah se je razvila dolga vrsta pobožnih vernikov, ki so glasno molili sv. rožni venec in šli obiskavati svoje rajne. Okinčane gomile, prižgane lučice, klečeči verniki, odmevača »Libera« je sleherno srce ganila. Ob večni luči smo se zopet zbrali k molitvi sv. rožnega vence; pobožne deklice pa so zmes popevale ganljive sv. pesmi:

Z globočine se glasi,

Mili glas v nebo kriči:

Vsmiljen Jezus reši nas,

Sliši naše prošnje glas!

Iz Slov. goric. (Kaj har) v svoji 5. štev. neizmerno maha po častiti duhovščini in to z največjo, najstudnejšo jezo ter v grdi slovenščini. Še toliko pojma nima, da bi kot slovenski list si omislil slovenske nadpise za — naročnike, zatorej ni čuda, da spoštovani in značajni občinski predstojniki marljivo tega »kajharja« pošiljajo — »nazaj«, rekoč, da ga niti tam nočejo rabiti, kamor mora vsak peš hoditi! Prav tako! Živel! Sicer pa z gradivom »kajhar« ni prav obložen, ker povest, katero v 5. štev. prinaša, vzeta je iz »Slov. Gosp.« S tem pač ni pokazal velike značajnosti. Zatorej proč s »kajharjem!«

—k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se s svetlo cesarico vrnili dne 3. t. m. z Ogerskega na Dunaj. — V državnem zboru se je dokončala splošna obravnavna o novem kazenskem zakoniku. Ker se je predsednik poslanske zbornice potegoval pri ministrih za isterske italijanske poslanice, prijet ga je zaradi tega poslanec dr. Gregorec prav ostro. Dne 5. t. m. se je izreklo sožalje o smrti ruskega carja, le surovi Poljak dr. Lewakowski je temu nasprotoval.

Češko. Pred tednom so bile v Pragi dopolnilne volitve v občinski zastop. Izmed 36 novih občinskih svetovalcev je 16 Mladočehov. — Na Beli Gori se je v nedeljo zbralo več tisoč razgrajalcev, ki so hoteli obhajati obletnico nesrečne bitke na tem hribu; ali raznali so jih policaji.

Štajarsko. Zoper slovensko-nemško nižjo gimnazijo v Celju se je izreklo te dni mestni zastop v Ptuju na predlog notarja dr. Filaterra, nadalje mestni zastop v Radgoni in čudno, tudi v Mariboru. Mariborski mestni očetje so se najbolj osmešili; saj vendar vedó, da nemštu nič ne škodujejo slov. gimnazijske paralelke!

Koroško. Deželna vlada je razpisala službo zemljemerca v Milstadtju in zahteva od prisilcev znanje

obeh deželnih jezikov. Zdaj pa kriče vsi nemški zagrizenci: »Nemštvje je v nevarnosti!« Grda nenasitljivost! — Oni dan so v Celovcu na vojaškem vežbališču našli 16 dinamitnih patron.

Kranjsko. Pivovarna v Senožečah je v rokah nekega žida. — V kmetijski šoli na Grmu je bila 30. okt. skušnja. Izmed 22 učencev je 6 odlično, drugi pa so razun dveh skušnjo dobro napravili. — Katoliška družba za Kranjsko se je v Ljubljani preselila v lastno hišo. — V kratkem začne v Ljubljani izhajati »Glasnik«, list za krščanske delavce in obrtnike. Izvrstno!

Primorsko. Za nekaj dnij se odpre v Gorici slov. obrtna šola, katero vzdržuje društvo »Sloga«. Ta šola je za Slovence velike važnosti. — V Piranu so 5. t. m. zopet pribili dvojezični napis na sodniji. Sicer pa je vlada zoper puntarske Lahe vse premehka. Ni čudo, da je oni dan bila zopet rabuka lahonov v Balu pri Rovinju zoper žendarje.

Hrvaško. V Zagrebu se pridno zida národnod gledališče in pa gmnazija in realka. — Govori se, da bode kmalu poklican ban Hedervary k svetemu cesarju. Mogoče da postane ogerski ministerski predsednik.

Ogersko. Mladi Košut potuje po mestih in kliče na boj za svobodo in neodvisnost Ogerske. Ali na tak boj, kakor je bil 1848? — Na Ogerskem je (razven Hrvatske) 15 milijonov prebivalcev in 417 državnih poslancev. Madjarov je blizu $7\frac{1}{2}$ milijona, Rumuncev 3 milijone, Slovakov $2\frac{1}{2}$ milijona in Nemcev 2 milijona. Od državnih poslancev pa je 406 Madjarov in 11 Nemcev; torej nobenega Rumanca in Slovaka. Pod milim nebom ni veče krivice!

Bosna. Sarajevski nadškof, dr. Jos. Stadler, je vsem pravoslavnim škofom v Bosni in Hercegovini poslal papežovo pismo o združenju razkolnikov s katoliško cerkvijo ter jih vabi na razgovor gledé na združenje. O, ko bi se mu to posrečilo!

Vunanje države.

Rim. Dne 5. novembra je bilo pri sv. očetu zopet posvetovanje o združenju jutranjih dežel s sv. katoliško cerkvijo. — Oni dan je sodišče v Trstu prepisalo dve hiši na ime Leona XIII. Hiši je papežu zapustil pokojni grof Ginzel.

Italijansko. Vlada namerja velika državna posestva razkosati in razdeliti za majhno plačo ubogemu kmečkemu ljudstvu. S tem bi se zopet ustavil kmečki stan v tej državi. Crispijeva vlada pa tega brž ne bode uresničila.

Francosko. Francozi zelo žalujejo za pokojnim ruskim carjem Aleksandrom III. — Vojna je bojda za Francosko na otoku Madagaskar v vzhodni Afriki neizgibna.

Belgijsko. Dne 4. novembra so bile dokončane volitve provincialnih svetovalcev. Katoličani jih imajo dve tretjini. Liberalci so jako pobiti; ti-le pa tudi niso v stanu uspešno se braniti zoper socijalne demokrate, katerih je posebno v tej državi veliko.

Angleško. V nedeljo večer se je v Londonu razpočila dinamitna bomba. Hišo, pred katero se je razpočila, je hudo poškodovana. Anarhisti so se hoteli maščevati nad sodnikom Hawkinsem, ki jih je nedavno nekaj obsodil.

Nemško. Novi državni kanclar je sicer rojen katoličan, pa od pet do glave liberalec. Ker je že 76 let star, bode cesar prav za prav vse vodil. Cesar pa hoče mlade in delavne ministre; zato je pruski poljedelski minister že odstopil in kmalu še pre pojdetva dva druga pruska ministra.

Rusko. Truplo carja Aleksandra III. se iz Livenije prepeleje v Moskvo in potem v Petrograd, kjer bo

slovesni pogreb. Novega carja Nikolaja II. nevesta, prinesinja Alisa, je zadnjo soboto prestopila k pravoslavni veri. Njuna poroka bode še ta mesec pred adventom ali pa kmalu po novem letu.

Bolgarsko. Bolgarski knez Ferdinand je brzjavno izrazil svoje sočutje carju Nikolaju o smrti carja Aleksandra. Car se mu je lepo zahvalil; in sedaj se trdi, da je novi car naklonjen bolgarskemu knezu, kar je za tega veliko vredno.

Špansko. V tej državi so dobili novo ministerstvo; veliko pa ne bode drugačno od poprejšnjega, ker je Sagasta zopet predsednik. Kakor znano, ljudstvo na Španskem je navdušeno katoliško, vlada pa že nekaj let liberalna.

Azija. Kitajska vlada bi bila voljna skleniti mir proti temu, da se proglaši Koreja neodvisno in plača primerna vojna odškodnina, katero določijo vlasti. Kitajci se mislijo do zastopnikov velevlastij obrniti, da posredujejo. Japonci pa ne bode hitro zadovoljni.

Za poduk in kratek čas.

Sanje so bile.

(Spisal Václav Kosmák, posl. Cyriljev.)

Veš-li, zakaj piha veter? — Ne! in glej, vendar piha!

Veš-li, kako se nebeška rosa v vinski trti spremeni v vino? Ne! In vendar je temu takó!

Od koga so se naučile nebeške ptičice iskati pred zimo zavetja v solnčnih deželah za morjem? Ne vem. In glej, vendar vsako jesen leté tja in se spomladi zopet povrnejo.

Kamorkoli se ozreš, vse je čudopolno, kakor v pravljiči, vse je čudovito, kakor stvarjenje sveta in tebi ni mogoče drugo, nego pogledati proti nebesom in vsklikniti: Velik je Bog!

In če je celi svet čudež, zakaj bi ne bil tudi človek obdan s skrivnostnimi prikaznimi, človek, ki je otrok zemlje in kraljestva duhov; človek, ki stoji z nogo na zemlji in z razumom biva nad zvezdami; človek, ki z roko objema telesa svojih dragih in v duhu poljublja sence umrlih?

Duša ne umrje: zato tudi ne more umreti njena ljubezen, ako je prava in zato ne more smrt pretrgati združenja duhov, dasiravno pretrga občevanje teles. Zato tudi ne verjamem dogodka, ki ga hočem zapisati, katerega mi je pripovedoval star zdravnik.

Prišel sem proti večeru k njemu. Sedeli smo, kadi in govorili o tem in onem. Prišli smo med pogovorom tudi na sanje in znamenja. Jaz sem se čudil temu, da mnogi verodostojni ljudje pripovedujejo, kako se jim ustavila ura, ako bi naj kdo umrl v hiši, kako so slišali trkati na okno, ali čutili bodenje v srcu, ali kako so se naglo prebudili iz spanja ravno v onem trenotku, ko jim je katera mila oseba umrla v daljini.

Stari moj prijatelj me je pazljivo poslušal in ko sem končal in mu pogledal v oči, kakor da bi vprašal po njegovem mnenju — zmajal je z rameni in odgovoril: »In kaj vi k temu pravite? — Ko sem še bil zdravnik v L... in neoženjen, vstanem nekoč v nedeljo rano in se hočem obrtit. Skličem svojo gospodinjo, da bi mi prinesla britev. Dolgo ni prišla. Mene je milila potrežljivost — in udarim na kuhinjska vrata ter vprašam, zakaj mi je ne prinese? Bila je ubožica vsa bleda ter se je tožila, da je ne more najti. «In vendar sem še jo sama v četrtek sem na skrinjo — ta skriňa stala je nasproti njeni postelji — položila.«

Jaz sem jo pošteno skregal, da na ničesar ne pazi, da vsakega potepuha pusti v hišo in da jo je gotovo takov ukradel. Ona pa se je priduševala, da nikogar ni bilo tu in je sklicala deklico: »Marička, sem-li koga pustila v hišo?«

»Niti žive duše ne! Včeraj bila je tukaj samo moja mamica in nihče drugi!«

Ta deklica bila je iz sosedne vasi; bila je pridna, zato nismo ne nje, ne njene matere sumničili. Ostalo je vendar pri tem, da je britev vzpel kak potepuh. Kupil sem si novo britev, ali vedno sem se jezil pri britju. Nobena ni bila tako dobra, kakor ona stara. Gospodinja pa je vzdihovala: »Temu človeku naj ta britev ne dá pokoja v grobu, ker moram toliko trpeti radi nje.«

(Konec prih.)

Smešnica. Učitelj vpraša v šoli: »Kaj mora bolnik storiti, ko je po dolgi bolezni ozdravel?« — Učenec: »Zdravnika mora plačati!«

Razne stvari.

(Vabilo.) K odborovi seji družbe duhovnikov dne 13. novembra (v torek) ob 11. uri predpoldne uljudno vabi č. gg. odbornike Predstojništvo.

(Shod zaupnih mož v Ljubljani.) Gledé na ta shod, ki bode 27. novembra t. l., so naši državni in deželni poslanci sklenili minoli mesec, da se le v tem slučaju udeležé zaupnega shoda v Ljubljani, ako jih povabita obe slovenski stranki na Kranjskem; povabili samo te ali one stranke se štajarsko-slovenski poslanci iz važnih krajevnih uzrokov ne morejo odzvati.

(V Konjice!) Tamošnje »katol. politično društvo« ima v nedeljo, dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne v poslavljene imendneva svetle cesarice Elizabete slavnostni občni zbor. G. drž. poslanec prof. Robič bo o državnem zboru poročal in se bo volil društveni odbor za 25 društveno leto. K temu zborovanju vabi najjudnejne odbor.

(Mariborska gimnazija.) Ker je č. g. dr. A. Medved, profesor veronauka, zbolel, bode ga za nekaj tednov nadomestoval č. g. L. Hudovernik, stolni vikar.

(Doktor modroslovja) je 26. oktobra postal na dunajskem vseučilišču gosp. Jakob Žmavec, rojak od Sv. Jurija ob Ščavnici, sub auspiciis Imperatoris, to se pravi, za vse izvrstno prebite skušnje dobil je od svetlega cesarja zlati prstan z demantom. Čestitamo!

(Volitve v mestni zastop) v Mariboru bodo za III. razred dne 19. nov., za II. razred dne 21. nov. in za I. razred dne 23. nov. t. l. Kakor se vidi, pri teh volitvah nihče ne bode »štrenje mešal« in bode novi mestni zastop, kakor do sedaj, brez opozicije (nasprotujoče stranek). Ali nihče naj ne misli, da so vsi volilci v vsem zadovoljni z mestnim zastopom!

(Davica.) V Mihalovcih blizu Ormoža razsaja že dalje časa huda otroška bolezen davica ali difteritis. Do sedaj je umrlo že nad 70 otrok. Ali nočemo poskusiti najnovejšega zdravila zoper davico, Behringovega heilseruma, ki pre navadno pomaga?

(Danici), katoliškemu slovenskemu akademičnemu društvu so darovali Mariborski č. g. gospodje duhovniki 70. gld., katero sveto je nabral in na Dunaj oddal č. g. Jos. Zidanšek, profesor bogoslovja.

(Vojaška vest.) Na praznik vseh svetnikov je bila pred Franc-Jožefovo kosarno pri Mariboru vojaška sv. maša, katero je daroval c. in kr. vojaški kaplan č. g. Jak. Tajek. Po sv. maši je bila slovesna prisega vojaških novincev.

(Vinska letina) v Ormoškem okraju. Letošnje vino je prav dobro, vendar ga je precej manj, kakor lani. »Od preše« se je mošt prodajal po 20—24 kr., v boljših goricah celo po 24—30 kr.

(Telegramov) se je dne 24. okt. o Einspieler-Slomšekovi slavnosti v Celovec poslalo s Štajarskega šestnajst in sicer: iz Gradca 2, iz Celja 4, iz Mozirja 2, iz Ptuja 3, iz Radgone 1, iz Šoštanja 2, iz Šmarja 1, iz Velenja 1 in iz Maribora — nobeden!!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: preč. gosp. dr. J. Pajek, stolni korar, 20 fl., preč. g. dr. J. Muršec, dosluženi profesor v Gradeu, 10 fl., č. g. Simon Gaberc, župnik v Framu, 5 fl., č. g. Fr. Klepač, župnik v Razborju, 3 fl. in č. g. H. Hrašovec, kaplan pri Sv. Martinu na Pohorju, 1 fl. Bog plati!

(V kleti utonila.) V Radgoni je 30. oktobra 18letna hči Leopolda Lamprehta šla v klet, kjer je hišni studenec, po vodo. Ko je hotela vodo zajeti, pada s škafom v studenec in utone.

(Brata umoril.) Nedavno sta se tepla pri Mariji Snežni na Velki brata Franc in Anton Kopin. Franc sune Antona v spodnji del telesa z nogo tako silno, da je Anton za nekaj ur umrl.

(Maščevanje.) Dne 28. oktobra so v Leitersbergu pri Mariboru trije fantalini viničarja Karola Deša tako z noži razmesarili, da je za par ur umrl. Bili so pre na-nj jezni, ker jih je zatožil, da so grozdje kradli.

(Starinske najdbe v Celju.) Pri izkopavanju zemlje za temeljno zidovje »Narodnega doma« v Celju se je našlo več mramornatih kamenjev z okraski in raznovrstne opeke. Brez dvoma je na tem mestu stalno večje rimljansko poslopje.

(Draga pravda.) Grof Hugo Henckel Donersmark je začel proti pruskemu fiskusu pravdo, v kaferi gre za premoženje 43 milijonov. Sodniški stroški brez stroškov za razne pisarje iznašajo 945.120 mark, oba zagovornika dobita vкуп 258.714 mark. Kdor tedaj zgubi ta proces, mora plačati 904.834 mark.

(Koliko se pokadi v Avstriji v jednem letu?) Najjasnejči odgovor na to vprašanje daje nam proračun tostranske državne polovice za leto 1895. Dohodki prodaje tobaka so namreč proračunani na 38,687.000 gld. Lepa svota vsakakor! Treba pa je misliti, da sedaj nekaj let sem dohodki iz razprodaje tobaka naraščajo vsako leto za okolo 2:5%. Leta 1888. so bili dohodki razprodaje tobaka »le« 17,647.P76 gld., torej so se pomnožili v 6 letih za nad 11 milijonov gld. — Koliko lepega denarja gre v dim!

(Dan sprave.) Neki poznanski list piše: Sredo dne 10. oktobra slavijo židje »dan sprave.« Ta dan prosijo Gospoda, da jim odpusti vse krive prisege, obljube, katere storijo prihodnje leto. Take prisege, ki bi jim znale škodovati, naj bodo neveljavne; jednak z obljubami. Imenovani list objavlja tudi dotično molitev v židovskem jeziku, ter pristavlja, naj se kristijan žida varuje!

(Občinske volitve) za občino Cirkovice bodo dne 15. t. m. Dosedanje glave se niso vedno posebno častno obnašale; zato je želeti, da se volilci vzdramijo in te volitve častno udeležijo!

(Novo šolo) bodo zidali v Črešnjicah pri Vojniku. Poslopje bode stalo okoli 6450 gld.

(Žalostna gostija.) Na Vranskem je nedavno na neki gostiji nevestina mati naglo umrla za srčno kapjo; očeta nevestinega pa so ravno teden dñij po-prej pokopali.

(Požar.) V Zdolah pri Vidmu so dne 27. oktobra zgorele tri hiše z gospodarskimi poslopiji vred.

(Nova cerkev) na Vidmu je znotraj že toliko dodelana, da je bila preteklo nedeljo v njej služba božja.

(Tako je prav!) Občinski zastop nekdaj najbolj nemškutarskega trga Šoštanja je pred kratkim soglasno sklenil, dopisovati odslej vsem c. kr. uradom jedino le v slovenskem jeziku in od vseh teh c. kr. uradov zahtevati, naj mu slovenski dopisujejo.

(Umrila) je v Ptiju gospa Josipina Čadež roj. Zajc, doma iz Metlike. Rojena je bila l. 1802. in je bila sedaj najstarejša oseba v Ptiju.

(Zoper slovensko-nemško gimnazijo v Celju) so se oglasili nekateri občinski zastopi na Štajarskem. Protestovali so obč. zastopi v Brežicah, v Slo-

venjem Gradcu, in gori v Ljubnju. Torej že gornještajarskih »krofačev« je pred Slovenci strah!

(Duhovniške spremembe) Č. g. Henrik Verk, župnik Videmski, je imenovan za dekana Brežiške dekanije. Č. g. Ignac Rom, kaplan v Slov. Bistrici, dobil je župnijo Podčetrtek. Č. g. Marko Tomažič, kaplan Konjiški, pride za provizorja na Pilštanj.

Loterijne številke.

Gradec 3. novembra 1894: 64, 22, 35, 85, 30
Dunaj > > > 2, 49, 24, 67, 52

Posestvo na prodaj

iz proste roke, obstoječe iz hrama in celega gospodarskega poslopja, ter novo prešo vred. Zemljšče meri 20 oralov, njiv, travnikov, gozdov. Zraven je tudi lep sadni vrt. Cena se zve pri prodajalcu **Francu Čirič** pri Sv. Juriju na Ščavnici. Kupec se naj blagovolijo do 18. t. m. oglasiti.

Tinct. Stomach. comp.

Št. Jakobove želodčne kapsice so tako dobro domače zdravilo, povspešujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan dr. Lieber-jev živčni lek (Tinct. chinae nervitonica comp.) — Varnostna znamka † in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravlja se pravilno v lekarni

M. Fanta v Pragi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 3-40

Služba orgljavca in mežnarja

se odda pri **Sv. Marku niže Ptuja** s 1. decembrom t. l. Cecilianec ima prednost, ali zahteva se natančno in vestno oskrbovanje ne le orgljavske, ampak tudi cerkovniške službe. 2-2

5—10 gld. vsakdanjega

gotovega zaslужka brez glavnice in nevarščine ponujamo vsakemu, kdor se hoče pečati s prodajanjem postavno dovoljenih srečk in državilnih denarj žveljajnih papiciev. Ponudbe pod naslovom: „Lose“ an die Annoc. Exp. J. Danneberg, Wien 1. Wollzeile 19. 10-10

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasene nega vina izvlečena Francovka je skušen pomocnik za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. En steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dà škrnjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 41-52

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani
priporoča:

Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajsa in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabsanji, skaženim želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojek s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prnsi sirup za odraslene in otroke; raztvarja sliz in lajsa bolečine, n. pr. pri kašli. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino

za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpenji v boku, v križi itd., s kratka pri vrnjnih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta našteta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalta pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpoljajo. 11-24

Oznanilo.

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji v Mariboru v grajski ulici **hiša z vrtom**, ki je pripravna za vsako obrt. Vse drugo pove upravnštvo „Slov. Gospodarja“. 1-3

Posestvo in hiša na prodaj. 1-3

Gospod **Tomo plem. Lackovič**, posestnik in mestni uradnik v Sisku ima na prodaj kmetijstvo, ki meri 35 oralov, za 2800 gld. ter v mestu Sisku hišo za 4500 gld. Kdor hoče kupiti in več izvedeti naj se oglasi ust-meno ali pismeno pri gosp. **Jožefu Kermanu**, agentu v **Štrigovi** (Strido), Medžimurje.

Prva dunajska zalogal oblačil za gospode 3 Grajske ulice (Burggasse) 3.

Razprodaja izvršenih oblačil za gospode in dečke.

P. N.

Razprodajam vsa izvršena oblačila za gospode in dečke po jake znižani ceni.

Suknene hlače za zimo . . . . . gld. 3·50
Suknene cele oblike za zimo . . . . . " 10·
Kratke raševne sukni (Sacco) za zimo . . . . . " 5·

Za naročila po meri
najnovejša domaća in tuja modna sukna.

Z odličnim spoštovanjem

Leopold Klein krojaški mojster

3 Grajske ulice (Burggasse) 3

Nizozemska zavarovalna družba za življenje.

„Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lyfrente in Amsterdam“.

Podružnice: 5-6

v **Avstriji**: Dunaj, I. Petersplatz 7.
na **Ogerskem**: Budapest, IV., Koronaherczegutca 20 sz.

na **Nemškem**: Hamburg, Büschstrasse 11, II.

na **Francoskem**: Paris, Avenue del' Opere 26.

v **Belgiji**: v Bruselji, Rue Royale 89.

v **Luksenboru**: Eich pri Luksenboru;

v **Nizozemski Indiji**: Soerabaja, Willemeskade.

v **južni Afriki**: (republika Transvaal) Pretoria, Argyle-Buildings, Pretoriussstraat.

Zavarovalno stanje koncem leta 1893:

85 milij. kron av. v.

Za vse v Avstriji vršeca se zavarovanja je založena popolna svota za premije zavarovalcem in državi v varstvo pri c. kr. ministerialni plačilnici na Dunaji.

Nizozemska zavaruje na razne načine in sicer za **smrt in življenje**, za **doto**, za **doneske k izreji otrok**, za **rente in pokojnine** za **vdovo** po najboljših pogojih. Premije so zmerne in tudi za police in pobotnice ni treba plačati nobenih pristojbin.

Več povejo:

Glavno zastopništvo za Avstroijo, Dunaj, i., Petersplatz 7.

Inspektorat za Štajarsko in Kranjsko, v Mariboru, Kaiserstrasse št. 16 (nadzornik Franc Atteneder) in vsi krajni zastopniki.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine in tovarna za stroje

v Žalcu pri Celju

izdeluje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, vlica iz železa in kovin (vsakter zmesi) vse predmete za žage, mline in druge potrebe; napravlja cele transmisije po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane, katere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil.

7-10

Sedlarska obrt za vozove in vprego.

Zaloga
homotov, remena,
torb,
bičev, žime, itd.

priporoča vsakovrstne fino v olju ribane

Martin Karba

Obrt za olnate barve, firneže in lake.

Ljutomeru

Barvanje stavb in pohištva.

barve, firneže in lake,

brunolin, politur, klej, stržni papir in kamen, čopiče itd. Moje barve zakrijejo, so hitro in trdo suhe ter se po dvakratnem barvanju lepo svetijo.

Prevzamem v barvanje stavbe, in se s cenim in lepim delom priporočam za javne stavbe v krajinah, kjer take narodne obrti ni.

Priporočam tudi mojo znano dobro vprego s **homoti, dovršeno-elegantne hame** (Brustgeschirre) s **pakfong, nikl, ali talmi-okovi**. Oglavice, držance itd. vse z izborno trpežnega usnja 20% ceneje kot tuje obrti.

 S podrobnnimi ceniki rad ustrežem.

3-3

Važno za vsako gospodinjo in mater! 21-24

Seb. Kneipp

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvale od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najbolja nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvirni zavitek pod imenom

Dobi se povsodi. **Kathreiner.** $\frac{1}{2}$ kilo 25 kr.

Karol Tratnik,

pasar in srebrar

stolne ulice v Mariboru (Domgasse) št. I.

priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom za naročila

cerkvenih orodij in posode,

katere izdelujem iz **zlata, srebra ali bronza**, ali iz **pozlačenih ali posrebrenih** druzih kovin na primer: **monštrance, kelihe, eiborije, lustre, svečnike, križe** itd. v različnih slogih po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Staro cerkveno orodje in posodo posebno dobro popravljam, **pozlatim** ali **posrebrim** v ognju.

6-12

 Za vse svoje izdelke jamčim.

